

BÁC HỒ QUAN TÂM NỮ PHÓNG VIÊN

Trong Đại hội Phụ nữ Toàn quốc lần thứ ba, tôi là phóng viên Báo Phụ nữ Việt Nam được vào Phủ Chủ tịch chụp ảnh, đưa tin và viết về cuộc gặp gỡ giữa Bác Hồ với các đại biểu phụ nữ trong và ngoài nước.

Đại biểu tỉnh nào cũng muốn được chụp ảnh chung với Bác Hồ, nhưng Bác giành ưu tiên cho các đại biểu miền núi và đại biểu quốc tế. Vừa lúc Bác đang cầm điều thuốc chưa kịp hút thì các chị đại biểu dân tộc vừa tập hợp nhau, quần áo đủ màu sắc xin chụp chung với Bác Hồ.

Tôi sung sướng được bấm một “pô” ảnh chụp Bác đang đứng nói chuyện với các chị.

UNCLE HỒ'S CONCERN FOR A WOMAN JOURNALIST

During the Women's Union Third National Congress in 1961, I was a journalist for Women of Viet Nam and had occasion to enter the Presidential Palace to take photographs, write and publish the news about Uncle Hồ's meeting with women from inside and outside the country.

Every delegate to the Congress wanted to have her picture taken with Uncle Hồ, but Uncle placed priority on the ethnic minority and international representatives. Uncle held an unlit cigarette as the ethnic minority women in their colourful dress assembled, asking to be photographed with him.

I was fortunate enough to catch a shot of Uncle as he stood talking with the women.

Riêng phần mình, tôi vẫn thầm mong được chụp một ảnh chân dung Bác đứng một mình.

Các chị đại biểu đã ra về, còn lại mình tôi tần ngần mãi giữa vườn cây.

Tiến đoàn đại biểu cuối cùng xong, Bác quay gót lại, bước lên mấy bậc thang trước cửa Phủ Chủ tịch. Tôi vội giơ chiếc máy Pratique lên, nhưng chưa kịp bấm máy thì Bác đã bước nhanh lên thêm. Tôi đang loay hoay với chiếc máy ảnh chưa nghĩ ra cách nào để chụp được ảnh Bác, thì Bác vừa trông thấy, Bác hiểu ý, mỉm cười đứng lại, trong vài giây kịp cho tôi bấm tách.

Separately, I was pleased to take a portrait of Uncle standing by himself.

Once the Congress delegates had left, I remained hesitantly by myself in the shade of the garden's trees.

After he had finished seeing off the delegation, Uncle turned around and started up the steps in front of the Presidential Palace. I lifted my Pratique camera but not quickly enough to snap the shutter before Uncle reached the veranda. I'd been dithering with the camera and hadn't thought about the moment when I might take Uncle's picture. Uncle perceived this and understood. Smiling, he paused for a few seconds, long enough for me to click the shutter.

BÁC HỒ KHUYÊN CÁC CHÚ BẢO VỆ

Ngày Bác Hồ mới từ Cao Bằng về Tân Trào sống ở lán Na Lừa, có hai chú bảo vệ người dân tộc Tày cùng lứa tuổi nên thường không phục nhau. Chú nào cũng muốn làm chỉ huy.

Bác Hồ biết chuyện liền khuyên:

- Lãnh đạo và bị lãnh đạo là do đoàn thể phân công, như cái nhà có cột, cái kèo, rồi cái mái nhà. Ai chả thích làm cái mái che ở ngoài cho người ta trông thấy, không thích làm cột và kèo trong tối. Vậy thì có thành cái nhà không? Ví dụ như cái đồng hồ,

UNCLE HỒ'S ADVICE TO HIS GUARDS

When Uncle Hồ returned from Cao Bằng to Tân Trào to live in a thatch hut at Nà Lừa, he had two new ethnic Tày security guards the same age who couldn't stand each other. Each wanted to give the orders.

As soon as Uncle Hồ heard about this, he shared this advice with the guards:

“The community decides whether one leads or is led. It's like a house with pillars, rafters and a roof. Everyone wants to be the roof, which outsiders see as beautiful; no one wants to be the pillars and rafters hidden in the darkness. But if that's the case, how can you build a house? Or, it's like a watch. Everyone wants

ai cũng thích làm cái kim chỉ giờ, chỉ phút - không ai chịu làm ổ cốt và trục nằm kín trong vỏ đồng hồ - như vậy có thành cái đồng hồ không? Chú nào trả lời?

Hai chú bảo vệ đều trả lời:

- Thưa Bác, Bác nói đúng ạ.

Từ đó không xảy ra chuyện cãi nhau giữa hai chú bảo vệ nữa.

*(Theo lời kể của đồng chí Lưu Minh Đức - Báo
vụ vô tuyến điện, đội viên quân đội
đồng minh quốc tế)*

to be the needle showing hours and minutes; no one wants to be the springs and gears hidden inside the casing. But if this is true, how can you build a watch? Which of you will answer?"

The two guards answered together:

"Dear Uncle, you speak the truth."

From then on, there was no more trouble between the two guards.

*(As told by Lưu Minh Đức,
Radio Guard for the Allies)*

NGÀN THU RẠNG TIẾNG BÀ TRƯNG

Lịch sử Việt Nam, với những nữ anh hùng Trưng Trắc, Trưng Nhị, Bà Triệu đã được Bác Hồ nhiều lần nhắc đến trong bài viết của mình.

Chúng ta còn nhớ trong số báo Việt Nam Độc lập in năm 1941, khi Bác mới về Pắc Bó đã có bài thơ của Bác:

*Việt Nam phụ nữ đời đời
Nhiều người vì nước, vì nòi hy sinh.
Ngàn thu rạng tiếng Bà Trưng
Ra tay cứu nước, cứu dân đến cùng.
Bà Triệu sử thật anh hùng
Cuộc đời đánh giặc bốn phương anh hùng.*

A THOUSAND YEARS OF THE TRUNG SISTERS' NAME

In his articles, Uncle Hồ often referred to Vietnamese history with its guidance from women heroes such as Trung Trắc, Trung Nhị and Bà Triệu.

We still remember this poem Uncle wrote for Independent Việt Nam (Việt Nam Độc Lập) just after he returned to Pắc Bó in 1941:

*Việt Nam and women always forever
So many martyred for our state and race.
A thousand years, the Trung name
Saving our country and people to the end.
Bà Triệu, in truth, another hero
Her life fighting enemies, a hero for us all.*

GIA ĐÌNH TỐT THÌ XÃ HỘI MỚI TỐT

Bác Hồ nói chuyện với cán bộ phụ nữ: Có người nghĩ rằng Bác không có gia đình, Bác không hiểu gì mấy vấn đề hôn nhân và gia đình... Bác tuy không có gia đình riêng nhưng Bác có đại gia đình lớn...

... Nhiều gia đình cộng lại mới thành xã hội.

Gia đình tốt thì xã hội mới tốt.

Xã hội tốt thì gia đình càng tốt.

Tục ngữ ta có câu:

“Thuận vợ thuận chồng tát bể Đông cũng cạn”

IF THE FAMILY IS STRONG, THE SOCIETY WILL BE STRONG.

Uncle Hồ spoke with Women's Union cadre:

- Some people think I don't have a family, that I don't understand marriage-and-family issues... True, I don't have a nuclear family, but I do have a gigantic family...

Many families together form a society.

If the family is strong, then the society will be strong.

If the society is strong, then the family will become even stronger.

We have a proverb:

"Pail by pail, a loving couple can empty the Eastern Sea."

Muốn thuận vợ thuận chồng, lấy nhau phải thật sự yêu thương nhau. Muốn xây dựng chủ nghĩa xã hội, phải làm gì? Chỉ hô khẩu hiệu suông có được không? Nhất định không - Phải tăng gia sản xuất cho thật nhiều, mà muốn sản xuất được nhiều thì phải có sức lao động thật dồi dào. Muốn có sức lao động thật dồi dào, phải giải phóng sức lao động của phụ nữ.

Nói phụ nữ là nói phần nửa xã hội. Nếu không giải phóng được phụ nữ là không giải phóng được xã hội.

Nếu không giải phóng phụ nữ là xây dựng chủ nghĩa xã hội chỉ một nửa.

*(Trích lời nói chuyện tại Hội nghị Cán bộ
thảo luận Dự thảo Luật Hôn nhân
Gia đình tháng 10 năm 1959)*

To become a loving husband and wife, you must love each other in marriage. What must you do if you want to establish socialism? Will chanting useless slogans work? Certainly not- You must increase production by a large amount, but if you want to increase production, you must have a truly abundant labour force. If you want a truly plentiful labour force, you must liberate women's labor.

When I speak of women, I'm talking about half of society. If we don't liberate women, we cannot liberate our society.

If we don't liberate women, then building socialism will be only half done.

(Speech at the cadre conference discussing the draft Law on Marriage and Family, October 1959)

SÁCH NÀY TA TẶNG CHÁU YÊU TA

Thời gian ở Pắc Bó, Bác Hồ đã đặt những bài văn vần dễ hiểu để vận động phụ nữ các dân tộc tham gia Cách mạng.

Chị Nông Thị Trưng, dân tộc Tày, được Bác Hồ dạy chữ và bồi dưỡng về chính trị - Chị còn nhớ mãi mấy câu thơ Bác đề tặng trên cuốn sổ tay:

- Sách này ta tặng cháu yêu ta
Tổ chút lòng yêu cháu gọi là
Mong cháu gia công mà học tập
Mai sau chắc giúp nước non nhà.

(Theo lời kể của chị Nông Thị Trưng)

THIS BOOK FOR MY BELOVED NIECE

During the time he was in Pắc Bó, Uncle Hồ wrote lessons in easily understood rhythmic prose to encourage ethnic minority women to join the revolution.

Uncle Hồ taught Nông Thị Trưng, an ethnic Tây woman, to read and also instructed her in politics. She has always remembered these few lines of poetry Uncle wrote in her notebook:

*This book for my beloved niece
Expresses my affection for you
May you succeed in your work and studies
Later, you'll surely help our native land.*

(As told by Nông Thị Trưng)

HOA VÀ NGƯỜI

Những tia nắng buổi sáng xuyên qua vòm lá thưa dọi xuống các chùm phong lan đang nở rộ. Phong lan trong vườn Bác Hồ không sống trong những chiếc lẵng tre hay vỏ dừa mà sống thanh thản trên thân cây bàng to. Rễ phong lan chằng chịt, gân guốc gắn liền với lớp vỏ bàng. Những cánh hoa màu trắng hoặc phớt vàng nổi bật trên một màu nâu sậm của thân bàng và rễ phong lan. Một làn gió nhẹ lướt qua. Hoa rung rinh, sinh động như muốn nói, muốn cười.

Sáng hôm ấy, Bác Hồ rất vui. Báo Nhân Dân vừa đăng tin trung đội dân quân gái Hoa Lộc ở Thanh Hoá bắn rơi máy bay phản lực Mỹ. Bác Hồ cầm bút chì đỏ gạch mấy nét bên

FLOWERS AND PEOPLE

Rays of morning sunlight passed through the sparse canopy of leaves and fell on a cluster of orchids in bloom. The orchids in Uncle Hồ's garden were undisciplined. They filled bamboo baskets and coconut shells and lived untroubled on the trunks of huge tropical almond trees. The rugged, interlaced orchid roots clung to the almond bark. The branches of white and yellowish flowers stood out against the dark brown almond trunks and the orchid roots. A soft breeze passed. The flowers fluttered with life as if they wanted to speak and laugh.

One morning, Uncle was particularly pleased because Nhân Dân (The People) Newspaper had just announced that a women's platoon from Hoa Lộc in Thanh Hoá Province had shot down an American jet fighter. Uncle Hồ took a red pencil and drew several lines alongside the article. Uncle imagined the scene in

cạnh bài báo. Bác hình dung trong tâm trí và rất đổi quý mến các cháu gái ở miền biển quê hương Bà Triệu, trung đội dân quân gái đầu tiên bắn rơi máy bay “thần sấm”, “con ma”, của Mỹ. Bác đã tự tay viết thư khen và gửi tặng mỗi cô cháu gái một huy hiệu của Bác.

Bác Hồ muốn đón các cô gái vừa lập chiến công thắng Mỹ ra vườn Bác xem hoa. Được Bác dẫn ra bên những chùm hoa phong lan rực rỡ, các cô gái vui mừng ngắm hoa, nhưng niềm vui lớn hơn nữa của các cô gái là được đứng cạnh Bác và nhìn thấy Bác rất vui.

Các đồng chí sống gần Bác rất thương Bác bận việc chẳng có mấy tí thì giờ ngắm hoa. Có lần, Bác dẫn khách ra xem hoa, nhưng rồi có việc đến, Bác xin lỗi trở về phòng, gửi khách cho những chùm phong lan.

Phong lan trước kia ở trong giỏ treo trên cây bàng nay rễ phong lan vươn dài như những đường gân trắng và bám chặt thân cây. Bác Hồ gợi ý người trông vườn nên thả hẳn phong lan bám tựa vào bàng. Phong lan xanh tốt và nở hoa rất nhiều. Phong lan nở đến sáu bảy chục chồi hoa một lúc. Cành hoa phong lan to đậm, bông nở đón gió hồ hởi.

his heart and mind, cherishing the seaside young women in heroine Bà Triệu's homeland, for they were the first women's company to shoot down an American "thunder chief," a "phantom." With his own hand, Uncle wrote a letter of praise and sent one of his badges to each woman.

Several months later, representatives of the Hoa Lộc platoon came to Hà Nội to visit President Hồ. Heroine Trần Thị Lý was also there that day. Uncle Hồ wanted to take the young women who had just beaten the Americans into his garden to see his flowers. He led them to the clusters of resplendent orchids. The women were delighted to gaze at the flowers, but they were even happier to stand near Uncle and experience his pleasure.

The comrades who lived near Uncle assumed he was too busy and had no time to admire flowers. Once, Uncle had led guests out to see the flowers, but then a sudden matter came up. Uncle had to excuse himself, return to his room, and turn his guests over to the orchids.

The orchids that had grown in baskets hanging on the almond trees now had long roots like white veins stuck to the tree trunks. Uncle Hồ had suggested to the gardeners that they should release the orchids for good and allow them to cling freely to the almond trees. The orchids were a healthy green with many flowers – sixty or seventy at once. The orchid branches were large and strong; the blooms cheerfully greeted the breeze.

Đã nhiều lần Bác Hồ tặng hoa các cháu gái. Hôm các đoàn văn công lên đường ra mặt trận phục vụ chiến sĩ, Bác đã tặng các cháu gái trong đoàn mỗi cô một bông rất đẹp. Có cô muốn xin thêm Bác bông thứ hai. Bác cười nói:

- Bác chỉ cho mỗi cháu một bông thôi.

Đặc biệt, lần này Bác Hồ đã ngắt hẳn cho mỗi cô dân quân một chùm phong lan to, hoa nở rất đẹp. Một đồng chí đứng bên, nhìn Bác ngắt hoa, vô tình bật ra một tiếng xuýt xoa. Bác hiểu ý, mỉm cười nói:

- Hoa đẹp thật nhưng người quý hơn hoa.

Cô gái đón nhận chùm phong lan từ tay Bác, nét mặt rạng rỡ. Ánh nắng lung linh trên hoa. Chim kêu ríu rít trong vườn.

Tấm lòng trân trọng của Hồ Chủ tịch đối với tuổi trẻ của các cô gái đang chiến thắng bắn rơi máy bay phản lực Mỹ không gì so sánh nổi.

Uncle Hồ often gave these flowers to visiting young women. Once Uncle gave a beautiful rose to each young woman in a song-and-dance ensemble on its way to the front to perform for the soldiers. One woman asked Uncle for a second flower. Uncle laughed and said:

‘I can only give each of you one flower.’

Yet the visit with the women from Hoa Lộc was a special occasion. Uncle Hồ picked a large branch of orchids in full bloom for each woman. A cadre standing nearby watched Uncle cut the orchids; he gasped at the loss. Uncle understood his thinking and smiled, saying:

‘The flowers are indeed beautiful, but people are more precious than flowers.’

The young women received the branches of orchids from Uncle’s hands, their expressions radiant. The sunlight sparkled on the flowers. The birds in the garden sang.

President Hồ’s feelings of respect for the youth of the women who had succeeded in shooting down an American jet had no comparison.

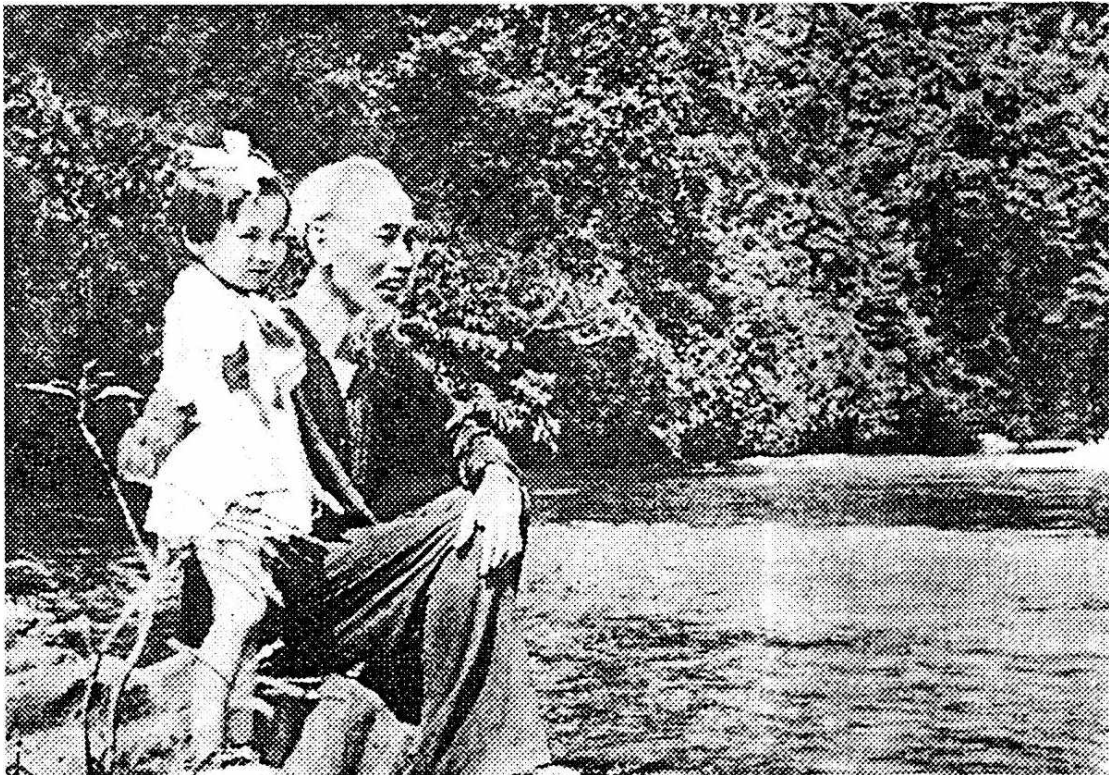
QUẢ TÁO BÁC HỒ CHO EM BÉ

Tháng 4 năm 1946, với danh nghĩa là Chủ tịch nước Việt Nam Dân chủ Cộng hoà, Bác Hồ sang Pháp để đàm phán với Chính phủ Pháp về những vấn đề liên quan đến vận mạng của đất nước. Ông Đốc lý thành phố Pari mở tiệc long trọng thết đãi Bác Hồ. Trước khi ra về, Người chọn lấy một quả táo đẹp trên bàn, bỏ vào túi. Mọi người, kể cả ông Đốc lý đều kinh ngạc chú ý đến việc ấy, ngạc nhiên và không giấu được vẻ tò mò. Khi Bác Hồ bước ra khỏi phòng, rất đông bà con Việt kiều và cả người Pháp nữa đang đứng đón Bác. Bác chào mọi người. Khi Bác trông thấy một bà mẹ bế một cháu bé cố lách đám đông đến gần, Bác liền giơ tay bế cháu bé và đưa cho cháu quả táo.

THE APPLE UNCLE HỒ GAVE A CHILD

In April 1946, Hồ Chí Minh in his role as president of the Democratic Republic of Việt Nam travelled to France to negotiate with the French Government on issues linked to our country's destiny. The mayor of the city of Paris organized a gala formal reception in President Hồ's honour. Uncle Hồ had no time to eat or drink at the reception. Just before leaving, he picked up a beautiful apple from the formal table and dropped it into his pocket. Everyone including the honoured guests and even the mayor was taken aback but couldn't show their curiosity. Many Vietnamese living in Paris as well as French people stood waiting to see Uncle Hồ when he left the banquet hall. Uncle greeted each person. He noticed a mother carrying a child as she made her way toward him through the crowd. Uncle immediately lifted the child into his arms and gave him the apple.

Cử chỉ của Bác Hồ đã làm những người có mặt hôm đó từ chỗ tò mò ngạc nhiên đến chỗ vui mừng và cảm phục về tấm lòng yêu trẻ của Bác.

Bác Hồ với cháu bé ở Tuyên Quang, 5-1952
Uncle Hồ with a child in the province Tuyên Quang, 5-1952

This gesture changed the surprise and curiosity of those present that day to delight and respect, for they perceived Uncle Hồ's feelings for children.

Bác Hồ với các cháu thiếu nhi nước ngoài
Uncle Hồ with foreign children

BÁC HỒ TẮM CHO TRẺ Ở VIỆT BẮC

Hơn một năm xa Tổ quốc, trải qua ngót ba chục nhà tù của Tưởng Giới Thạch gần khắp Quảng Tây, Bác Hồ trở về Pắc Bó cuối năm 1944.

Nhìn thấy việc giữ gìn vệ sinh nước ăn và nơi ở chưa được dân ở đây chú ý, Bác Hồ bảo chúng tôi cùng Bác bắt tay dọn dẹp. Một buổi sáng Bác bảo các cháu xếp hàng đi ra phía khe nước. Người tự tay cởi quần áo cho các cháu bé, lần lượt tắm rửa, kỳ cọ cho từng cháu. Chúng vừa tắm, vừa đùa, bắn cả nước vào mặt Bác.

Trong số bọn trẻ được Bác Hồ tắm cho hôm đó có cháu Thân (con trai tôi) bị chốc đầu, tóc dính bết.

UNCLE HỒ BATHED CHILDREN IN THE NORTHERN RESISTANCE AREA

Uncle Hồ returned to Pắc Bó at the end of 1944 after more than a year away from his homeland. During that time, he had been held in some thirty Kuomintang prisons in Quảng Tây, China.

Uncle Hồ called us to join him in cleaning up when he saw the poor hygiene practiced in the people's living areas and around their sources of drinking water. One morning, Uncle lined the children up by the stream. He undressed the small ones and, in turn, scrubbed each child. The kids joked and splashed water in Uncle's face.

My son, Thân, now an officer in the army, was among the children whom Uncle bathed that day. He had scabs on his scalp, and his hair was matted and dirty. Once Uncle had finished washing my son's hair, he applied medicine to his scalp.

Tắm gội xong, Bác còn làm thuốc dịt cho. Thuốc xốt, thấy cháu kêu, Bác Hồ dỗ dành ngọt ngào:

- Không sao, chỉ một lát là hết xốt thôi cháu ạ.

Rồi Bác nói với đám thanh niên chúng tôi đứng quanh đó:

- Các cô các chú vợ chồng còn trẻ phải giữ gìn xung quanh sạch sẽ cho con cái, bệnh ghẻ lây nhanh lắm đấy, thật khổ cho cháu tôi.

Chúng tôi im lặng, cảm động. Trông thấy mấy cháu mặc quần áo bẩn và rách, Bác không vui:

- Các cháu này con cô chú nào đây? Lấy áo sạch thay cho trẻ, còn mang quần áo bẩn đi giặt, chỗ nào rách thì khâu lại.

Bà cố tôi gần một trăm tuổi, nghe vậy xuýt xoa thán phục, nói:

- Ông già này là con người quý lắm đấy.

Rồi bà cố bảo bố tôi bung một bát cháo có đánh trứng gà lại mời Bác Hồ. Bác tỏ vẻ không bằng lòng :

As soon as Uncle noticed that the iodine made Thân cry, he spoke tenderly:

“Don’t worry, Child. It will be over in a second.”

And then Uncle spoke to us youth standing nearby:

“You young parents must keep the surroundings clean for the children. Scabies are very easy to catch and really hard on kids.”

We stood quietly and were very moved. We saw that the children’s clothes were dirty and torn and that Uncle was worried and not pleased.

“Whichever parents have children here, gather up some clean clothes for them to change into, take these dirty clothes and wash and mend them.”

My grandmother, who was nearly one hundred years old, heard this and spoke in a quavering voice full of admiration:

“This old man is a rare person.”

With that, my grandmother told my father to bring a bowl of rice soup with a beaten egg to Uncle Hồ. Uncle’s expression was not one of pleasure.

- Các đồng chí làm cách mạng, tôi cũng làm cách mạng, tại sao tôi lại được đặc biệt hơn các đồng chí?

Và người đứng dậy bưng bát cháo trứng gà mời cố tôi ăn và nói:

- Đây mới là người cần được đặc biệt bồi dưỡng. Bà đã sống gần trăm tuổi rồi, khổ cực nhiều cần ăn cho khoẻ để sống đến ngày nước nhà độc lập vui hưởng thái bình.

*(Theo ông Dương Đại Lâm,
người bảo vệ Bác Hồ)*

“You comrades are revolutionaries. I am also a revolutionary. Why should I have treatment different from you?”

With that, Uncle Hồ stood up, holding the bowl of rice soup and egg, and offered it to my aunt, saying:

“Here is the person who needs special nutrition. You have lived almost a hundred years and have endured many difficulties. You must eat this for your health so that you live until the day our country is free and you can enjoy the delights of peace.”

*(As told by Dương Đại Lâm, one of
Uncle Hồ's security guards)*

TRONG CHIẾN TRANH BÁC HỒ RẤT QUAN TÂM ĐẾN CÁC CHÁU

Năm 1946, cuộc Kháng chiến toàn quốc nổ ra. Pháp tấn công ta và ta phản công địch trong Hà Nội. Nhân dân thủ đô sơ tán. Ngay hôm 19 tháng 12, điều đầu tiên Bác Hồ hỏi bộ trưởng Nguyễn Văn Tạo là:

- Các chú đã kịp cho các cháu rời xa chiến trường chưa?

Vào cuối tháng 7 năm 1947, Bác Hồ bảo các chiến sĩ bảo vệ Bác đi tìm các em thiếu nhi trong tỉnh Phú Thọ chạy tránh giặc Pháp càn đã bị lạc cha mẹ, đưa các em về một nơi để tiện việc nuôi dạy và bảo vệ. Bác Hồ cùng ở với các em suốt 25 ngày, cùng nằm chung

UNCLE HỒ WORRIED ABOUT CHILDREN DURING THE WAR

In 1946, the General Resistance broke out. France had attacked us; we launched a counter-attack against the enemy in Hà Nội. The citizens of the capital had already evacuated. On December 19, as soon as Uncle Hồ could meet Minister Nguyễn Văn Tạo, his first sentence was:

“Did you have enough time to evacuate the children far from the battle?”

At the end of July 1947, Uncle Hồ instructed the soldiers guarding him to search out any children in Phú Thọ Province who had lost their parents while running away from the French enemy. The guards were to bring the children to one place, where they could be tended and safe. Uncle Hồ lived with these children for

giường với các em, làm việc trên bàn nứa, nơi các em ngồi học.

(Theo lời kể của các đồng chí bảo vệ Bác Hồ)

Bác Hồ thăm lớp mẫu giáo ở Việt Bắc, 1952
Uncle Hồ in the Kindergarten Northern Resistance Area, 1952

twenty-five days, sleeping alongside them on a bamboo bed and working at the same bamboo table where the children studied.

(As told by Uncle Hồ's security guards)

Bác Hồ với với các cháu thiếu nhi Hà Bắc
Uncle Hồ with Hà Bắc children

TRONG ĐẠI HỘI ANH HÙNG CHIẾN SĨ THI ĐUA

Tại hội trường Ba Đình, Hồ Chủ tịch đang nói chuyện thân tình, đầm ấm với mọi người như trong gia đình. Chợt Bác nhìn thấy hai bà cụ ngồi trên hàng thứ nhất. Từ Chủ tịch đoàn, Bác bước xuống cầm hai bó hoa mà các cháu vừa dâng lên Người. Bác đi thẳng đến tặng hai bà cụ, nói chuyện với hai bà cụ một lúc rồi trở lên Chủ tịch đoàn. Người nhìn xuống hội nghị và hỏi:

- Các đồng chí có biết tôi vừa nói chuyện với ai không? Đây là bà mẹ Suốt quê ở Quảng Bình, tuổi đã 62 nhưng vẫn ngày ngày chèo đò qua sông Nhật Lệ để chuyển quân, chuyển vũ khí vào Nam đánh Mỹ, không kể mưa

DURING THE CONGRESS EMULATING WAR HEROES

During the congress emulating war heroes, President Hồ spoke informally and warmly as if everyone in Ba Đình Square was family. Suddenly Uncle noticed two elderly women sitting in the first row. He stepped down from his position as president, taking with him two bouquets of flowers children had just given him. Uncle walked straight to the two elderly women, presented the flowers to them, chatted for a few minutes and then stepped back up to his place as president. He looked out over the assembly and asked:

“Do you comrades know with whom I was just speaking? That is Mrs. Suốt from Quảng Bình. She is sixty-two, yet every day she poles her boat across the Nhật Lệ River, ferrying soldiers

năng, bom đạn. Còn người bên cạnh mẹ Suốt là người mẹ có sáu con gia nhập bộ đội, hiện đang chiến đấu bảo vệ Tổ quốc.

(Theo nữ văn sĩ J. Steru)

Bác Hồ tại Đại hội Phụ nữ toàn quốc lần thứ 3, 1961

Uncle Hồ in the women's Congress, 1961

and weapons for the South to fight the US. She does this without regard for rain or sun or bombs. And the woman sitting next to Mrs. Suốt is a mother with six children who are soldiers fighting to preserve our nation.”

(As told by the woman writer, J. Steru)

Bác Hồ dự hội nghị Phụ vận toàn miền Bắc, 26-11-1956
Uncle Hồ in the Conference of Northern Women cadres, 26-11-1956

BÁC HỒ LÀ NGƯỜI ĐẦU TIÊN Ở NƯỚC TA NÊU LÊN KHẨU HIỆU NAM NỮ BÌNH ĐẲNG

Bác đã nêu một tư tưởng chính trị cơ bản là nếu không có hàng triệu phụ nữ tham gia Cách mạng thì không thành công được. Bác Hồ là vị lãnh tụ chủ trương rằng, trong mỗi cấp uỷ đoàn thể, trong mỗi uỷ ban nhân dân phải có một tỷ lệ phụ nữ nhất định. Dự các cuộc hội nghị lớn, Bác lần nào cũng hỏi Hội nghị có bao nhiêu phụ nữ và mời phụ nữ lên ngồi hàng ghế trên. Có một lần, Bác không cho một tỉnh uỷ chụp ảnh chung với Bác vì trong đoàn thiếu đại biểu phụ nữ trong cấp uỷ.

UNCLE HỒ, THE FIRST PERSON IN OUR COUNTRY TO PROMOTE THE SLOGAN OF EQUALITY BETWEEN MEN AND WOMEN

Uncle put forth a basic political idea: If millions of women did not take part in the revolution, then the revolution could not succeed. Uncle Hồ was the leader who set out a clear policy: Every level of the mass organizations and People's Committees must have a percentage of women making decisions. Whenever Uncle attended a large congress, he would ask how many participants were women. He would invite the women to come forward and sit on the front row. Once, Uncle did not allow his picture to be taken with a Party provincial committee because it had no women representatives.

BÁC HỒ KHÔNG PHÊ BÌNH, BÁC CHỈ NHẮC NHỞ

Chị Nguyễn Khoa Diệu Hồng, Hội trưởng Hội Liên hiệp Phụ nữ Hà Nội, đã kể cho tôi nghe mẩu chuyện xảy ra thời kỳ những năm 1956-1958, khi mà hoà bình mới được lập lại ở miền Bắc:

Một hôm Hội Phụ nữ chúng tôi được Bác Hồ gọi lên Phủ Chủ tịch. Bác hỏi :

- Các cô có biết một chị ở phố Khâm Thiên vừa sinh bốn cháu nhỏ không?

Nghe Bác hỏi, chúng tôi đều lúng túng. Hội Phụ nữ các cấp không hề nghe biết. Tôi thầm nghĩ : Bác Hồ đọc báo hay nghe tin ở đâu mà biết sớm vậy.

UNCLE HỒ DIDN'T CRITICIZE; INSTEAD, UNCLE REMINDED

Nguyễn Khoa Diệu Hồng, head of the Hà Nội Women's Union, once told me an anecdote that happened some time between 1956 and 1958, after peace had returned to the North:

“One day Uncle Hồ called our unit of the Women's Union to the Presidential Palace. Uncle asked:

“Do you know of a woman on Khâm Thiên Street who has just given birth to quadruplets?”

“Uncle's question confused us. The various levels of the Women's Union had not heard this story. I thought to myself: Uncle Hồ must have read a newspaper or heard the news somewhere to know it so early.

Chúng tôi chờ đợi một sự phê bình của Bác.

Nhưng không. Giọng nói của Bác nhẹ nhàng nhắc nhở:

- Các cô đến ngay giúp đỡ việc chăm sóc các cháu.

Chị Diệu Hồng nói tiếp: “Chúng tôi càng thấm thía trách nhiệm của mình và tấm lòng rộng mở của Bác Hồ”.

“We waited to hear Uncle’s criticism.

“But no. Uncle’s voice was light with this reminder:

“Go right away and help her care for the children.’

Sister Diệu Hồng continued: “We felt our responsibility penetrating more deeply and Uncle Hồ’s affection spreading more broadly.”

“BÁC CHO 5 PHÚT....”

Bác Hồ đến dự Đại hội Phụ nữ ở chiến khu Việt Bắc. Năm ấy, Bác đã vào tuổi 60. Bác nhắc vai trò phụ nữ trong tiết kiệm, góp gạo nuôi quân.

Chị Lê Thị Xuyên, lúc đó là Hội trưởng Hội Liên hiệp Phụ nữ Trung ương trong Hội nghị xin có ý kiến. Bác Hồ nói:

- Cô có ý kiến cứ nói!

Thấy chị có vẻ ngập ngừng, Bác khuyến khích:

- Cô cứ mạnh dạn nói!

Chị Xuyên vừa nhìn các chị xung quanh vừa nói nhanh:

“I’LL GIVE YOU FIVE MINUTES...”

Uncle Hồ arrived to take part in the Women’s Congress in the Northern Resistance Area. That year, Uncle was around sixty years old. He reminded us of the role women played in saving and in contributing rice to feed the soldiers.

Sister Lê Thị Xuyến was the President of the Central Women’s Union. She asked if she could raise an idea. Uncle said:

“If you have an idea, say it”.

Seeing that Sister Xuyến hesitated, Uncle encouraged her:

“Go ahead, be daring. Speak!”

Sister Xuyến spoke quickly as she looked around at the other women:

- Thưa Bác, chúng cháu chỉ mong Bác xây dựng gia đình.

Bác cười:

- Được, Bác cho 5 phút, các cháu giới thiệu cho Bác đi.

Có tiếng cười rúc rích. Không ai giới thiệu được.

Bác giơ tay xem đồng hồ:

- Đã quá 5 phút, thế thôi nhá!

Mọi người buộc phải đứng dậy. Các chị cười rúc rích, không ai dám nói đến chuyện đó nữa.

“Respectfully, Uncle, we your nieces wish you would start a family.”

Uncle laughed:

“All ringht. You have five minutes. Nieces, introduce me to someone.”

There was the sound of giggles. No one could come up with an introduction.

Uncle raised his hand and looked at his watch.

“Your five minutes are up! That’s it!”

With that, every one had to stand up. The women were still giggling. No one dared raise this matter again.

MỤC LỤC

Trang

• Thay lời tựa	6
1. Ai yêu các cháu nhi đồng bằng Bác Hồ Chí Minh	10
2. Bác Hồ làm thơ tặng các cháu thiếu nhi	14
3. Làm sao lo cho các cháu ăn no, có quần áo mặc	18
4. Số tiền nhỏ - ý nghĩa to	22
5. "Đến đây, các cháu là khách của Bác"	26
6. Đôi dép "hải lực không quân"	30
7. "Đừng để các cháu chơi ngoài đường"	34
8. Chiếc bánh ca-ra-men	38
9. Chiếc ủng rau cải xoong	42
10. Miếng bơ Bác cắt	46
11. Thư Bác Hồ gửi gia đình nhà văn, Giáo sư Đặng Thai Mai - Ngày 10/04/1951	50
12. Thư Bác Hồ gửi Giáo sư Bác sĩ Đặng Văn Ngữ	54
13. Chú mèo tinh khôn	58

• Preface	7
1. Who loves our children as much as Hồ Chí Minh?	11
2. Uncle Hồ's poems for children	15
3. How will we assure our children have enough to eat and clothes to wear?	19
4. A bit of money: A huge meaning	23
5. "Whenever you come here, you children are my guests"	27
6. A pair of sandals: "All three armed forces"	31
7. "Don't let the children play in the road!"	35
8. A caramel custard	39
9. A root of water cress	43
10. How Uncle cut the stick of butter	47
11. Letter from Uncle Hồ to Writer Professor Đặng Thai Mai's family	51
12. Letter from Uncle Hồ to Professor Doctor Đặng Văn Ngữ	55
13. The savvy cat	59

14. Mừng cho các cháu, Bác càng thương nhớ mẹ	62
15. Bác Hồ quan tâm nữ phóng viên	66
16. Bác Hồ khuyên các chú bảo vệ	70
17. Ngàn thu rạng tiếng Bà Trưng	74
18. Gia đình tốt thì xã hội mới tốt	76
19. Sách này ta tặng cháu yêu ta	80
20. Hoa và Người	82
21. Quả táo Bác Hồ cho em bé	88
22. Bác hồ tắm cho trẻ ở Việt Bắc	92
23. Trong chiến tranh, Bác Hồ rất quan tâm đến các cháu	98
24. Trong cuộc Đại hội anh hùng chiến sĩ thi đua	102
25. Bác Hồ là người đầu tiên ở nước ta nêu lên khẩu hiệu nam nữ bình đẳng	106
26. Bác Hồ không phê bình, Bác chỉ nhắc nhở	108
27. “Bác cho 5 phút...”	112

14. Delighted for the children, Uncle also missed his mother	63
15. Uncle Hồ concern for a woman journalist	67
16. Uncle Hồ's advice to his guards	71
17. A thousand years of the Trung Sisters' name	75
18. "If the family is strong, the society will be strong"	77
19. "This book for my beloved niece"	81
20. Flowers and people	83
21. The apple Uncle Hồ gave a child	89
22. Uncle Hồ bathed children in the Northern Resistance Area	93
23. Uncle Hồ worried about children during the war	99
24. During the congress emulating war heroes	103
25. Uncle Hồ, the first person in our country to promote the slogan of equality between men and women	107
26. Uncle Hồ didn't criticize; instead, Uncle reminded	109
27. "I'll give you five minutes..."	113

NHÀ XUẤT BẢN THANH NIÊN
Số 62 Bà Triệu - Hà Nội
ĐT: 04 9439364 - 04 9434044
Fax: 04 9436024

CÔNG TY THƯƠNG MẠI & DỊCH VỤ VĂN HÓA ĐÌNH TÍ

ĐC: Số 8 Phạm Ngũ Lão - Hoàn Kiếm - Hà Nội

ĐT: 04 2192869 - 04.9334943 - 093 689 6688

Fax: 04 9334943. Email: dinhthi@fpt.vn

BÁC HỒ VỚI THIẾU NHI VÀ PHỤ NỮ

Chịu trách nhiệm xuất bản
MAI THỜI CHÍNH

Biên tập : ĐÀO BÌNH MINH
Bìa : LƯƠNG TÂM
Sửa bản in : THUY AN

In 1000 bản - Khổ 13 cm x 20,5 cm - Tại Xí nghiệp bản đồ I, BQP

Giấy chấp nhận ĐKKHXB số: 598 - 2007/CXB/10 - 40/TN

In xong và nộp lưu chiểu Quý 1/2008.

BÁC HỒ

với THIẾU NHI
và PHỤ NỮ

UNCLE HỒ WITH CHILDREN AND WOMEN

Giá: 16.000đ